

גדעון

הרב אליעזר קשתיאל - שיעור מס' 11

1. ספר בראשית פרק מח

(יז) וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי יֹשֵׁיִת אָבִיו יָד יְמִינֹו עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיִּירַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יָד אָבִיו לְהִסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה :
(יח) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו לֹא כֵן אָבִי כִּי זֶה הַבְּכֹר שָׁיִם יְמִינִךָ עַל רֹאשׁוֹ :
(יט) וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יְדַעְתִּי בְּנֵי יְדַעְתִּי גַם הוּא יִהְיֶה לָעַם וְגַם הוּא יִגְדֹּל וְאוֹלָם אַחִיו הַקָּטָן יִגְדֹּל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מְלֵא הַגּוֹיִם :
רש"י - גם הוא יהיה לעם וגוי' - שעתיד גדעון לצאת ממנו שהקב"ה עושה נס על ידו :

2. ספר דברים פרק לג

(יז) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאִים קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּו אֶפְסֵי אֶרֶץ וְהֵם רַבּוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אֶלְפֵי מְנַשֶּׁה :
רש"י - והם אלפי מנשה הם האלפים שהרג גדעון במדין שנאמר וזבח וצלמונע בקרקר וגו' :

3. ספר דברים פרק לד

(א) וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעֵרְבַת מוֹאָב אֶל הַר נָבוֹ רֹאשׁ הַפְּסָגָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יַרְחוֹ וַיִּרְאֶהוּ יְהוָה אֶת כָּל הָאֶרֶץ אֶת הַגְּלִיעָד עַד דָּן :
(ב) וְאֵת כָּל נִפְתָּלֵי וְאֵת אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן :
רש"י - ואת ארץ אפרים ומנשה - הראהו ארצם בשלותה ובחורבנה והראהו יהושע נלחם עם מלכי כנען שבא מאפרים. וגדעון שבא ממנשה נלחם עם מדין ועמלק.

4. ספר בראשית פרק מב

(כג) וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הִמְלִיץ בֵּינְתָם :
רש"י - המליץ - זה מנשה בנו :
תרגום יונתן על בראשית פרק מד פסוק ד - (ד) הינון נפקו מן קרתא לא ארחיקו ויוסף אמר למנשה די ממנא אפיטרופוס על ביתיה קום רדף בתר גובריא ותדביקינון ותמר להום למה שלימתון בישתא חולף טבתא :

5. ספר בראשית פרק נ

(כב) וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים :
(כג) וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל בְּרֵכֵי יוֹסֵף :

6. ספר במדבר פרק כז

(א) וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צֹלְפָחַד בֶּן חֲפֹר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מִחֵלָה נֶעֱה וְחִגְלָה וּמִלְכָּה וַתִּרְצָה :
(ב) וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וּלְפָנֵי הַנְּשִׂאִים וְכָל הָעֵדָה פָּתַח אֶהְל מוֹעֵד לֵאמֹר :
(ג) אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעֲדִים עַל יְהוָה בְּעֵדַת קִרַח כִּי בְּחֻטְאוֹ מֵת וּבָנָיִם לֹא הָיוּ לוֹ :
(ד) לָמָּה יִגְרַע שֵׁם אָבִינוּ מֵתוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֶּן וַתֵּנָה לָנוּ אַחְזָה בְּתוֹךְ אַחֵי אָבִינוּ :

7. ספר שופטים פרק ו

(יא) וַיבֹא מִלֶאֱדָי יְהוָה וַיִּשֶׁב תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּעַפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וַגְּדֵעוֹן בְּנוֹ חֲבֵט חֲטִים בְּגַת לְהַנִּיס מִפְּנֵי מִדְיָן:

(יב) וַיֵּרָא אֵלָיו מִלֶאֱדָי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה עֲמָדָה גְבוּרָה הִחַל:
רד"ק -

אמרו יואש אביו היה חובט חטים אמר לו גדעון אבי זקן אתה הכנס לביתך ואני אהיה חובט שאם יבאו המדינים אין בך כח לנוס אמר המלאך קיימת מצות כבוד וראוי אתה שיגאלו בני על ידיך מיד וירא אליו מלאך ה' וגו'

(יג) וַיֹּאמֶר אֵלָיו גְּדֵעוֹן בִּי אֲדֹנָי וַיֵּשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מִצְאָתָנוּ כֹּל זֹאת וְאַיִה כָּל נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סָפְרוּ לָנוּ אַבּוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא מִמִּצְרַיִם הֵעֵלָנוּ יְהוָה וְעַתָּה נִטְשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף מִדְיָן:

רש"י - (יג) ויש ה' עמנו - ואם יש ה' עמנו, למה מצאתנו וגו'. אשר ספרו לנו אבותינו - פסח היה, אמר לו: אמש הקרני אבא את ההלל, ושמעתיו שהיה אומר (תהלים קיד א): בצאת ישראל ממצרים, 'ועתה נטשנו', אם צדיקים היו אבותינו, יעשה לנו בזכותם, ואם רשעים היו, כשם שעשה להם נפלאותיו חנם כן יעשה לנו, ואיה כל נפלאותיו:

(יט) וַגְּדֵעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדֵי עֲזִים וַאֲיִפַת קֶמַח מִצּוֹת הַבֶּשֶׂר שָׁם בְּסֵל וְהִמְרֵק שָׁם בְּפִרוֹר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל תַּחַת הָאֵלֶּה וַיִּגָּשׁ:

רש"י - קמח מצות - למדנו שפסח היה, יום תנופת העומר, לכך נאמר (לקמן ז יג): והנה צליל לחם שעורים מתהפך וגו'.

(כה) וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה קַח אֶת פֶּר הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאַבְיָד וּפֶר הַשֵּׁנִי שִׁבְעֵי שָׁנִים וְהִרְסֵתָ אֶת מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאַבְיָד וְאֶת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָלָיו תִּכְרֹת:

ספר שופטים פרק ז

(ד) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל גְּדֵעוֹן עוֹד הָעָם רַב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל הַמַּיִם וְאַצְרָפְנוּ לָךְ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹדִי זֶה יִלָּךְ אֶתָּךְ הוּא יִלָּךְ אֶתָּךְ וְכָל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹדִי זֶה לֹא יִלָּךְ עִמָּךְ הוּא לֹא יִלָּךְ:

(ה) וַיּוֹרֵד אֶת הָעָם אֶל הַמַּיִם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל גְּדֵעוֹן כָּל אֲשֶׁר יִלַּק בְּלִשׁוֹנוֹ מִן הַמַּיִם כְּאֲשֶׁר יִלַּק הַכֶּלֶב תִּצְיֵג אוֹתוֹ לְבָד וְכָל אֲשֶׁר יִכְרַע עַל בְּרַכְיֹו לְשִׁתּוֹת:

(ו) וַיְהִי מִסַּפֵּר הַמְּלַקְקִים בְּיָדָם אֶל פִּיהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְכָל יִתְרֵי הָעָם פָּרְעוּ עַל בְּרַכְיֵיהֶם לְשִׁתּוֹת מַיִם:

(ז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל גְּדֵעוֹן בְּשִׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְּלַקְקִים אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנִתַּתִּי אֶת מִדְיָן בְּיָדְךָ וְכָל הָעָם יִלְכוּ אִישׁ לְמִקְמוֹ:

רד"ק -

אצרפנו לך שם - כמו שצורפין הכסף מהסיגים שלא יהיה במלחמה ההיא רק הצדיקים כי הכורעי על ברכיהם לשתות היה סימן לאשר כרעו לבעל ובמדרי אתה מוצא בימי גדעון שהיו עובדין לבבואה שלהם אותם שהיו כורעין על ברכיהן פירוש לצל שהיה נראה מהם על המים:

8. פניקס י"ג / קלא

"פני הדור כפני הכלב" והכלב יש לו ג"כ כמה מדות טובות והוא נאמן לאדונו מאד, וכשמעלים אותו הוא עולה להיות במעלת בן כגימטריא שלו, וזוכה לאליהו", כלבים משחקים אליהו בא לעיר.

9. תהלים פרק צה פסוק ו

בְּאֵי נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרַכָּה לְפָנֶי יְקֹזֵק עֵשָׂנוּ: